

Дніпропетровський Університет

Газета виходить із вересня 1934 року.

14 червня 2013 року.

№6 (2898)

**ГОТУЄМОСЯ ДО 95-РІЧЧЯ ДНУ
ім. О. ГОНЧАРА:**

СВЯТКУВАТИМЕМО З ПОЧУТТЯМ ПАТРІОТИЗМУ

Відбулася чергова нарада робочої групи з підготовки до 95-річчя університету.

Проректор, проф. В. В. Іваненко, який очолює цю групу, сказав, що святкування планується провести в середині вересня, хоча точна дата ще не встановлена. Святкові заходи відбуватимуться протягом двох днів. Програма передбачається цікава: розпочнеться все біля головного корпусу, біля гранітної стели з табличкою «Тут буде встановлено пам'ятний знак на честь 100-річчя ДНУ імені Олеса Гончара».

Урочисто співробітники і студенти відкриють портретну галерею на честь Героїв Радянського Союзу, Соціалістичної Праці та України, які були нашими вихованцями або співробітниками.

Нових почесних докторів ДНУ ім. О. Гончара, заслужених та іменних стипендіатів вшанують на засіданні Вченої ради.

Відбудуться «круглий стіл», святкові збори, концерт, молодіжне шоу, зустрічі з ректором, крос пам'яті Героя Радянського Союзу В. І. Юбікіна.

Я. СТЕПОВА.

ІМЕННІ СТИПЕНДІАТИ НАШОЇ ALMA MATER

Стипендію імені С. М. Конюхова у другому семестрі ц. н. р. одержують Олександр Кубрак (гр. ТР-12М), Олександр Голобородько (гр. ТП-12М), Валерій Коцюбинський (гр. ТР-09-1).

Академічну стипендію імені В. М. Чорновола у другому семестрі ц. н. р. призначено Христині Венгеляускайте (гр. ЗЖ-09-2).

Стипендіатами Стипендіальної програми Всеукраїнської благодійної організації «Фонд Віктора Пінчука – соціальна ініціатива» «Завтра. UA» 2012/2013 н. р. стали Галина Бесчастна, Тетяна Єфанова (економічний факультет), Анастасія Григорєвська (факультет прикладної математики), Ілля Вітченко, Марія Марусенко, Марина Артеменко (факультет суспільних наук і міжнародних відносин), Уляна Жернокльова (факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем), Юлія Величенко (хімічний факультет), Катерина Корнелюк (юридичний факультет), Маргарита Костюченко (факультет міжнародної економіки), Олесь Сміянова (історичний факультет), Ірина Самченко (факультет біології, екології та медицини).

На запитання «Що для тебе означає студентське життя?» Олексій Колісник відповідає: «Відмінні знання, іменні стипендії, програми академічного обміну, молодіжні наукові конференції, активне громадське життя, спорт, художня самодіяльність, диплом із відзнакою».

Він досяг ще не всього, чого хотів би, та дещо вже є: наприклад, знак «Відмінник ДНУ», стипендія імені С. М. Конюхова, участь у Міжнародній молодіжній науковій конференції «Людина і космос». Олексій – голова навчального комітету ради студентів фізико-технічного факультету. Комітет організує розмови ігри, реалізує проект, згідно з яким старшокурсники допомагають у навчанні молодшим і визначає за рейтингом найкращого студента.

Стипендіат імені С. М. Конюхова, студент гр. ТЗ-09-1
Олексій КОЛІСНИК.

КУРСОВІ РОБОТИ:

ЧОТИРИ П'ЯТІРКИ

А ти вже написав курсову роботу? Розмова на цю тему, особливо навесні, викликає паніку і страх у більшості студентів. А якщо курсову роботу пишуть уперше, як, наприклад, другокурсники-соціологи, то хвилювання й зовсім закономірне явище.

Уже в коридорі звертали на себе увагу напружені й зосереджені обличчя студентів, які вкотре повторювали свої промови, які вони зби-

ралися оголосити на захисті курсових. Хоча на тлі емоційної напруги виділялися й досить спокійні та веселі одногрупники. Вікторія Радіонова відкрила свій секрет споккою: «Уже перехвилювалася, коли здавала курсову роботу науковому керівникові. Зараз відчуваю певне хвилювання, але це пов'язано більше з виступом перед великою аудиторією. У своїй роботі я впевнена, тому що добре опрацювала тему,

– так що, знаю, усе буде добре».

Інші студенти, хоч і впевнені у змісті своєї курсової, перед захистом хвилюються ще більше, ніж коли здавали курсову роботу науковому керівникові; це викликає «страхом перед аудиторією і незнайомими викладачами, членами комісії».

Уже після захисту з аудиторій виходять хоч і емоційно знесилені, але переважно щасливі, усміхнені студенти й задоволені викладачі. Куратор групи СЦ-11-1 Н. Г. Комих відзначила високий рівень курсових робіт, які оцінені на «відмінно» і додала, що більшість досліджень стосується молоді, проблем студентства, сучасних суспільних процесів.

Звертаємося до дівчат, які захистили роботи на п'ятірки.

– Що б Ви порекомендували студентам?

Юлія Горпинич: «По-перше, не хвилюватися! По-друге, і найголовніше, – обирати тему, яка вас дійсно цікавить, щоб продовжувати розробляти її на наступних курсах. По-третє, – уважно оформляти роботи.»

Яна Соколова: «Перед захистом треба виплакати, щоб зняти емоційну напругу!». Так, дехто й справді після виступів на захисті розплакався, хоч захистився добре.

А що я бажаю своїм одногрупникам при написанні курсових? Напевне, більше творчого натхнення, щоб було більше високих балів. На п'ятірки у групі СЦ-11-1 захистилися четверо (четверта – Юлія Доровських).

М. СОКОЛ,
студентка гр. СЦ-11-1.

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

ПЕРШІ ЗА ВСЕ ДБАТИМЕМО ПРО НАВЧАННЯ

Голова ради студентів ДНУ ім. О. Гончара
Антоніна ПРОХОРОВА.

Уперше університет обрав головою ради студентів діячину. Знайомтесь: третьокурсниця факультету суспільних наук і міжнародних відносин Антоніна Промьотова. Торік вона очолювала раду студентів свого факультету. Відмінниця. Красива, щира, порядна. Не приховує, що любить керувати людьми. Збоку легко помітити, що в неї це виходить просто й природно. Отже, перед нами – молодіжний лідер Дніпропетровського національного університету імені Олеса Гончара.

– Тоню, братися керувати багатотисячним студентським колективом не боязко?

– Боязко було спочатку. Але досвід керівництва студентським колективом у мене є, тож, подаючи свою кандидатуру на посаду голови ради студентів, я була впевнена у своїх силах. Як кажуть, досвідчені керівники, зумій організувати трьох людей, а сотні організувати легше. Тим паче, що голови рад студентів факультетів добре ставляться до мене, і вони мені, переконана, допомагатимуть.

– Делегати звітної-виборної конференції, напевне, відразу відчували до Вас симпатію й довіру. А що їм сподобалося у Вашій програмі?

– По реакції зали було зро-

зумило, що студентам до вподоби такі пункти моєї програми: реконструкція спортивних майданчиків біля гуртожитків, популяризація здорового способу життя, введення на кожному факультеті програми студентського кураторства, а також підтримка і розвиток заходів і свят, які організувала рада студентів у попередні роки.

– Усе, що Ви назвали, – це переважно продовження традицій. А що буде нового?

– По-перше, реорганізація комітетного складу ради студентів університету – ми запросимо студентів долучитися до роботи комітетів ради студентів, а потім створимо загальну модель ради студентів для кожного факультету. Введемо рейтингову систему (як у раді студентів, так

і серед факультетів) із різних напрямів роботи.

– На засіданнях ректорату Вченої ради, на зустрічах із студентським активом адміністрація, викладачі весь час наголошують, що головний обов'язок студента – навчання, здобуття знань, якісної освіти. Досі рада студентів не визначала це пріоритетним напрямом роботи. А яка Ваша думка?

– У наступному навчальному році стимулювання навчання студентів стане пріоритетним у нинішньої ради. На це зорієнтована програма студентського кураторства, заохочувальна система для відмінників/активістів, студентський конкурс «Найрозумніший».

– Кого, Тоню, взяли у свою команду? Яка структура нинішньої ради?

– У моїй команді залишилася половина колишнього активу, а друга половина – це нові люди. Усі вони сповнені ініціативи та бажання зробити щось нове й цікаве для університету.

Структура нинішньої ради

студентів трішки відрізняється від минулорічної. До складу ради тепер входять усі голови рад студентів факультетів, гуртожитків, іноземних студентів і представник коледжів ДНУ імені Олеса Гончара.

Діятимуть такі комітети: культурно-масовий, організаційний, спортивний, соціальний, науковий (він займатиметься і навчанням), комітет із працевлаштування студентів, комітет по роботі з гуртожитками. Напевне, Ви помітили, що є деякі нові комітети.

– Що вдалося зробити на першому засіданні?

– Обрали голів комітетів ради і домовилися в наступному навчальному році показати всьому місту, як уміє працювати рада студентів ДНУ імені Олеса Гончара.

– Ваші побажання, Тоню, перед Днем молоді?

– Усім студентам бажаю успіхів у навчанні, щасливих студентських років, як найбільше посмішок і кохання! Віри в себе і в гарне майбутнє!

Інтерв'ю взяла
Т. ТОМІНА.

ІНСТРУМЕНТ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

В останні десятиліття створилася диспропорція у підготовці фахівців у вищих навчальних закладах. Так, у 2011 році за напрямом економічного, юридичного та гуманітарного профілів вищі навчальні заклади України підготували майже 34 тисячі фахівців, а за природничо-математичними напрямом – усього 4 тисячі. І це лише за рахунок державного бюджету, а якщо злічити контингент усіх випускників, контраст, зрозуміло, буде ще більшим.

Реагувати на ситуацію, що склалася, можна по-різному. Використовуючи державні регуляторні механізми, протягом п'яти-шести років можна перерозподілити бюджетні місця – і диспропорція істотно зменшиться. Є й інші способи – підготувати висококласних фахівців і ефективно їх використати.

Розглянемо складові, що впливають на якість підготовки фахівців. Вони всім відомі: кадровий потенціал, навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічна база. У провідних університетах України перші дві складові у принципі представлені непогано: є високопрофесійні викладачі, є підручники та посібники, традиційні й електронні бібліотеки, новітні технології навчання – є все!

Щодо третьої складової – матеріально-технічної бази, то тут є велика проблема. Більшість наукового, а часом і навчального обладнання, вже давно зношене. Отже, якщо ми говоримо про перспективу повномасштабного входження України до європейського наукового та освітнього простору, то модернізація науково-технічної бази, принаймні провідних університетів зі сталими високореїтинговими науковими колективами, які займаються підготовкою фахівців природничого спрямування, є архінальною проблемою. Таких університетів небагато – вони розташовані в містах Львів, Харків,

Одеса, Донецьк, Дніпропетровськ. Йдеться і про Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара з достатньо потужним природничим потенціалом: математиками, фізиками, хіміками, біологами у нас працюють 360 кандидатів і 65 докторів наук, серед яких 2 члени-кореспонденти АН України, 18 академіків галузевих академії наук, 14 заслужених діячів науки і техніки України. Математика, фізика, хімія, біологія розвиваються з дня заснування Катеринославського університету (так спочатку називався наш навчальний заклад). Славні вчені – академіки Л. В. Писаржевський, Л. В. Бродський, М. П. Корнейчук, С. М. Нікольський, Г. М. Висоцький створили відомі наукові школи електронної хімії, теорії наближення функцій, проблем геоботаніки та ґрунтознавства; ці школи активно функціонують у нас досі.

У такому середовищі є всі передумови високого рівня підготовки наших випускників. До речі, сьогодні ми маємо чудову нагоду реально оцінити, а не просто продекларувати, відповідність підготовки наших студентів-природників світовим стандартам. Таку можливість надала Урядова програма у сфері освітнього стажування у провідних університетах світу українських студентів, аспірантів та молодих науковців.

Лише з хімічного факультету, невеликого за контингентом підрозділу ДНУ імені Олеся Гончара (три з половиною сотні студентів, два десятки аспірантів, півсотні викладачів і наукових співробітників), у поточному навчальному році цією програмою скористалися шестеро: доктор наук С. І. Окочитий (Джексонський державний університет, США), кандидат наук, В. О. Пальчиков, який завершує роботу над докторською дисертацією (Оксфордський університет, Великобританія), аспірантка Т. Ю.

Сергеева (Джексонський державний університет, США) і три студентки – Ірина Садкова, Юлія Веліченко, Юлія Чучупал, які навчаються за бакалаврською та магістерською програмами з хімії (Оксфордський університет, Великобританія і Віденський університет, Австрія).

Ось витяг з офіційного відгуку, який надійшов на адресу Міністерства освіти та науки України (цей відгук розміщений на офіційному сайті Міністерства): студентка 4-го курсу хімічного факультету ДНУ ім. О. Гончара «Юлія Веліченко, маючи розвинуті особистісні та професійні якості, на високому рівні володіючи англійською мовою, швидко інтегрувалася до дослідницької групи хімічного факультету Оксфордського університету і повноцінно взяла участь у її роботі під час навчання». Такий відгук є визнанням світового рівня фундаментальної та фахової підготовки наших студентів.

Таку ж високу планку демонструють і студенти інших факультетів ДНУ ім. О. Гончара, зокрема, математики, які постійно виборюють призові місця на Всесвітніх студентських олімпіадах, гідно представляють Україну в аспірантурі та наукових колективах кращих університетів світу.

Далеко не останню, якщо не вирішальну роль у формуванні молодих фахівців високого ґатунку відіграють наукові школи. Що дає наявність наукової школи у вищому навчальному закладі майбутньому фахівцю? Вона дає унікальну можливість із перших кроків навчально-дослідницької діяльності перебувати в середовищі, у якому створюються, обговорюються, захищаються нові ідеї, відпрацьовується вміння не лише отримувати науковий результат, а й доводити його до свідомості колег в цивілізованій дискусійній формі.

Сьогодні значна частина сту-

дентів, та й викладачів, відають пріоритет комп'ютерним технологіям навчання. Беззаперечно, комп'ютерні технології мають низку позитивних сторін: індивідуальність, оперативність та швидкість доступу до джерел інформації, можливість стандартизованої обробки великого обсягу матеріалу, порівняльний аналіз тощо. Однак, комп'ютерні технології слід розглядати лише як вагомий інструмент навчання, здатний його інтенсифікувати і не спроможний створювати активні знання, формувати творця цих знань.

Відомий, нині почесний ректор Національного університету «Києво-Могилянська академія», професор В. Брюховецький, роздумуючи над доцільністю введення у своєму закладі дистанційної освіти, дійшов висновку, що справжній університет «має бути установою зі своєю корпоративною культурою, де спілкування студента і професора може важити значно більше, ніж той курс, що читає професор». Його висновок підтвердили результати опитування студентів, які в анкетах вказали, що для них найцінніше в навчанні в університеті – «можливість спілкування з професорами як із особистостями».

Центральне місце і в сьогоденному, і в майбутньому навчальному процесі у вищій школі, без сумніву, посідатиме особистість компетентного, творчо розвинутого викладача. А тепер уявімо таку непересічну особистість у старій антикварного типу лабораторії – музеї. Якби цікаві думки та ідеї не з'являлися в голові видатного вченого природничого фаху, без можливості їх експериментально перевірити на сучасному обладнанні, вони мають абсолютно віртуальний характер і навряд чи здатні діяти вплинути на свідомість студентів, а також на редакторів маситих наукових часописів.

Вважаю, що наукові школи уні-

верситету з великим внутрішнім інтелектуальним потенціалом заслуговують матеріальної підтримки з боку держави. Тому, що приватні спонсори зиску для себе від підтримки науковців природничо-математичного профілю поки що не бачать.

Ми пов'язуємо свої сподівання з державною програмою підтримки наукових шкіл, здатних забезпечити високу якість магістерської підготовки за природничими напрямом. Програма може являти собою конкурсну систему вагомих грантів, достатніх для мінімально необхідного розвитку матеріальної бази навчально-наукових центрів.

У принципі можна скористатися діючою програмою держбюджетного фінансування фундаментальних та прикладних наук, дещо збільшивши її обсяг і дозволивши науковим керівникам використовувати кошти на обладнання, а не лише на зарплату.

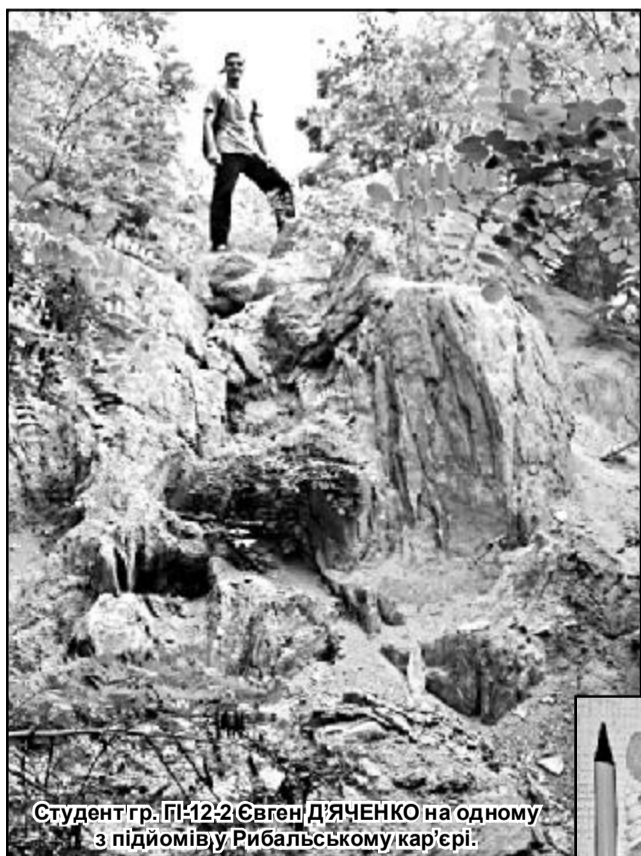
Крім модернізації матеріально-технічної бази, науковим школам, звичайно ж, потрібна талановита молодь. Адже з віком учений оточує себе так би мовити кордонами, за межі яких він не рухається. Зовсім інакше ведуть себе молоді люди. Вони або з причини простого незнання кордонів, або з причини природного вікового радикалізму сміливо прориваються вперед. Саме цей молодий алгоритм і потрібен науці, як і досвідченість, мудрість старших колег (для балансу).

Природничо-математична підготовка молодих фахівців відноситься до чинників, які здатні діяти вплинути на інноваційний вектор економіки нашої країни. Без належного розвитку науково-технічного потенціалу, без його ефективного використання у промисловому виробництві Україна набуде сталого формату сировинно-аграрної держави.

В. ВАРГАЛЮК,
декан хімічного факультету,
професор.

СТУДЕНТСЬКА ГЕОЛОГІЧНА ПРАКТИКА:

ПЕРШИЙ ПОЛЬОВИЙ СЕЗОН

Студент гр. ПІ-12-2 Євген Д'ЯЧЕНКО на одному з підйомів Рибальському кар'єрі.

Що це за черепашки? Над цим розмірковують студенти гр. ПІ-12 Г. САМОЙЛЕНКО, В. ПРОЦЕНКО, В. ФУНДОВА, В. НЕДОРУЄВА, В. ПОДОП'ЯСЛОВ та доцент О. В. БОНДАР під час захисту звіту про загальногеологічну практику.

Знайдені студентами гр. ПІ-12 палеонтологічні рештки фауни у так званій мандрівницьких верствах: червононогі та двостулкові моллюски, корали, моховатки тощо.

Відбулися численні лекції, екзамени й заліки, і одним із останніх акордів навчального року була геологічна практика.

Наша група майбутніх геологів на чолі з доцентом О. В. Бондар пройшли п'ять маршрутів у Дніпропетровській області. Це – два діючі кар'єри: Рибальський гранітний у Дніпропетровську та Вільногірський на місці Малишевського титано-цирконієвого родовища, а також балки Тунельна,

жовка біля Старих Кодак, маршрут до села Новомиколаївка (по правому березі ріки Мокра Сура). Кожен із маршрутів не був схожий на попередній. Ми спостерігали різні за віком геологічні процеси, з'ясували природу утворення геологічних об'єктів, взяли зразки порід або палеонтологічних залишків.

Особливі захоплення у нас викликали так звані мандри-

ківські верстви, породи яких є в Рибальському кар'єрі. Ці утворення містять унікальний комплекс викопної фауни, так що й через 40 мільйонів років можна з'ясувати природні умови давнього моря. Серед

численних палеонтологічних решток ми знайшли черепашки моллюсків, фрагменти скелетів коралів, морських їжаків та зуби акул. Остання знахідка у цьому переліку – особлива: зуби акул до цього ми бачили тільки в навчальній лабораторії факультету.

У Вільногірському кар'єрі нашу увагу привернули відстійники з блакитною, аж бірюзовою водою. Походження такого кольору в науці поки що не точне, воно пояснюється різними теоріями.

Справжнім випробуванням сили духу став маршрут до села Старі Кодаци. Це був шлях по дну балки Сажевка. Без взаємодопомоги і підтримки одногрупників усі під-

йоми і спуски подолати майже неможливо. Проте яскраві емоції й відчуття перемоги по завершенню шляху того варті.

... Геолог – професія романтична й незвичайна... І це стає зрозумілим, коли твої теоретичні знання набувають змісту, коли маєш хоч невеличке уявлення про те, як виникли гранітні масиви, чому такі різні породи, який їхній відносний вік, чому на суші є морські мушлі і багато-багато іншого, того, що змушує мислити у планетарних масштабах, у масштабах мільйонів років, того, що змушує серце битися частіше...

Г. САМОЙЛЕНКО,
студентка гр. ПІ-12-1.

МАЙСТЕР-КЛАС ІЗ ОРІГАМІ У ДНУ ІМ. О. ГОНЧАРА

ВИКЛАДАЧ – ВОСЬМИЛІТНІЙ ДЕНИС ГАРКУША

Наймолодший в Україні викладач з орігами восьмилітній Денис Гаркуша провів на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства майстер-клас. Майбутні дизайнери та художники охоче склали паперове серце та японського журавля, от тільки так швидко, як у Дениса, виходило далеко не в усіх: хлопчик може скласти фігуру за три хвилини. Нareshtі, коли все було зроблено, студенти дружно підняли над головами маленьких паперових пташок. Здавалося, що вони ожили в нашому університеті.

Японська культура для нас не чужа. Фахівців із японської мови та літератури в ДНУ імені Олеся Гончара готують із 1997 року.

Отримані навички в майстер-класі для студентів будуть корисними. Орігами можна використати, створюючи плакат, упаковку, листівки.

Майстер-клас знала знімальна група телеканалу ТВ-Токіо для японського телебачення.

(За інформацією на сайті ДНУ ім. О. Гончара).

ВИПОВНИЛОСЯ 95 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

О. Т. Гончар – видатний український прозаїк і громадський діяч, академік Академії наук УРСР, Герой Соціалістичної Праці, Герой України.

О. Т. ГОНЧАР (1918-1995 р.р.).

О. Т. ГОНЧАР з однокурсниками.

раний Почесним доктором літератури одного з найпрестижніших у світі Альбертського університету «Канада»; за визначенням Міжнародного біографічного центру у Кембриджі (Англія), «Інтелектуал світу 1993 року».

Олеся ГОНЧАР і дніпропетровські письменники І. ШАПОВАЛ, С. БУРЛАКОВ, С. ЗАВГОРОДНІЙ, Л. ПАНАСЕНКО, О. ВУСИК. 1984 р.

ЙОГО ІМ'Я НОСИТЬ НАШ УНІВЕРСИТЕТ

ОЛЕСЬ ТЕРЕНТІЙОВИЧ ГОНЧАР – НАШ ВИПУСКНИК І ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР

(Початок див. у №№4-5 газети).

ТЕПЛІ, ЩИРІ СТОСУНКИ склалися в нас із рідними Олесей Терентійовича – його дружиною Валентиною Данилівною Гончар і сестрою Олександрою Терентіївною Совою. Зі своєю дружиною Олесей Терентійович прожив часливе і красиве життя і, безперечно, залежав від неї повністю – вона, Берегиня, член Комісії з творчої спадщини та увічнення пам'яті Олесей Гончара, невтомно працює над перевиданням його творів, публікацією того, що залишилося в рукописах, і безпосередньо матеріалів із сімейного архіву (наприклад, «Щоденників»), видала безцінну книгу спогадів про митця, винісши в її назву слова Олесей Гончара, у яких точно відобразилася його людська сутність – «Я повен любові...». І сьогодні ця книга з дарчим надписом Валентини Данилівни поповнила бібліотеку Гончарівської аудиторії, ще й ще раз засвідчивши тепле ставлення найдорожчої для Майстра людини до нас, тих, у кого не згасає інтерес до його творчої спадщини.

КРИМ ГОНЧАРІВСЬКОЇ АУДИТОРІЇ, у Дніпропетровську є ще одне особливе місце, де все нагадує про нашого видатного земляка, де зберігають пам'ять про нього ті предмети, яких торкалася його рука, – книги, рукописи, а в його кабінеті й сьогодні відчувається незрима присутність митця – ось його книжкова шафа, письмовий стіл, на якому лежить недописаний аркуш, а біля будинку розкішна стара груша, під якою письменник працював над своїми «Прапороносцями». Це будинок на вулиці Клубній, 25, де в нелегкі післявоєнні роки жив і писав свої твори Олесей Гончар. Це будинок його сестри, Олександри Терентіївни Сови, який взято на державний облік як пам'ятник культури. І це музей Олесей Гончара, створений стараннями рідної людини. Олександра Терентіївна старша за свого брата на 2 роки й один день – 4 квітня 2013 року їй виповнилося 99. Уся Ломівка називає її праведницею – вона щиро сердно вірить у Бога і

лікує людей – травами, молитвами. А все, що пов'язане з Олесей Гончаром, вона свято береже. Радо зустрічає наших студентів у себе вдома, пригощає чаєм і розповідає, розповідає про незабутнього Олесей... А наші запрошення на Гончарівські читання, конференції приймає з радістю. Ідуть роки, а ми ніяк не можемо забути ту хлібину, яку вона спекла для учасників Всеукраїнської конференції до 85-річчя Майстра, і ту миттєву емоційну реакцію на героя-студента із вистави за мотивами творів Олесей Гончара на конференції 2008 року – «Він так на мого братика схожий...». Сестра, рідна душа, яка прожила довге життя («повмирали мої діти, зяті, а я живу, бо в Бога вірю...»), мабуть, відчуває тут, в університеті, дух свого брата.

Цей дух справді живе в університеті й на його малій батьківщині: ім'я Майстра присвоєно науковій бібліотеці ДНУ, університетській науково-дослідній лабораторії фольклору, народних говірок та літератури Нижньої Наддніпряни, одній з вулиць Дніпропетровська. Щорічно в день народження письменника на факультеті української й іноземної філології та мистецтвознавства проводяться традиційні Гончарівські читання. Дні підготовки до них позначені особливою увагою, неповторною творчою ауру – викладачі й студенти прагнуть кожного разу відкрити нові грані самобутньої особистості Майстра. «Олесей Гончар – Лицар краси і правди» (2004), «Велет українського духу» (2005), «Жайворон стелового космосу» (2006), «Берег вічної любові» (2007), «Зоря любові неоквітної» (2008), «Дорогами молодості Олесей Гончара» (2009), «Він ішов життям і крокував війною» (2010), «Олесей Гончар – відомий і невідомий» (2011), «Берег любові...» (2013) – така тематика Гончарівських читань засвідчує прагнення побачити гранично реальний, «живий» образ Гончара – людини й письменника.

ЩЕ В ДАЛЕКОМУ 1964 РОЦІ у Дніпропетровському державному університеті проходила перша наукова конференція «Проблеми творчості Олесей Гончара», у якій узяв

участь сам письменник. Йому тоді було лише 46, а його вже знав увесь світ. Він із радістю спілкувався з викладачами й студентами університету, який значив, мабуть, немало в його письменницькій і людській долі, – тут написані перші книги таких дорогих йому «Прапороносців», тут він зустрів своє єдине – на все життя – кохання («з першого погляду», говорить Валентина Данилівна). Так не просто склалося (та життя й ніколи не буває простим), що більше не довелося Олесей Терентійовичу побувати у Дніпропетровському університеті. А сьогодні в аудиторії 909, що носить ім'я академіка Олесей Гончара, Майстер знову повернувся до нас. Хто називає цю, уже відому в Україні, аудиторію, у якій іде звичайне студентське життя – щоденно проходять заняття, а в особливі дні відбуваються урочистості, музеєм, хто – світлицею, а ми найчастіше – просто Гончарівською. Бо тут усе справді дихає Гончаром: його портрети, світлинки, особисті речі, книги з автографами письменника, раритетні видання творів, листи, ілюстрації до творів, зроблені нашими студентами-художниками, наукові дослідження студентів і викладачів факультету, монографії, збірники наукових праць, матеріали Гончарівських конференцій, статті в періодичних виданнях, дипломні роботи. Талановита художниця Алла Рудинська, доцент кафедри образотворчого мистецтва й дизайну, один із авторів-упорядників книги «Сторінки історії Олесей Гончар», під час роботи над першим її виданням приходила в 909-ту, коли її полишав гомін студентських голосів, і слухала її тишу, вдвляючись у світлинки, особливо в одну: молодий письменник іде степом, у руках розгорнута книжка – те, без чого він не мислив свого життя. «Тякий Олесей Гончар дає мені натхнення й силу», – любить повторювати Алла Іллівна.

НАТХНЕННЯ він справді дає. Жити й творити. Утверджувати вірність як найвищу у світі красу. Думати про велике. Духовно об'єднувати людей. Тому шукають і знаходять сучасні дослідники в текстах творів митця нові й

нові грані його багатогранного художнього світу.

Інститутом літератури ім. Т. Шевченка НАН України й науковою громадською Дніпропетровським національним університетом справедливо визнано науковим центром гончарознавства. Упродовж 49 років триває процес наукового осмислення творчості Майстра – від першої Гончарівської конференції в 1964 році до шостої Всеукраїнської наукової конференції «Творча індивідуальність Олесей Гончара в українському літературному контексті» у квітні 2013 року, що була присвячена 95-річчю від дня народження митця. Між ними – конференції 1988, 1998, 2003, 2008 років. Шість авторитетних форумів – це вже історія проведення Гончарівських конференцій, кожна з яких, безперечно, невпинно збагачує наукові пошуки незнищенності слова Майстра, його тайни й вічної загадки його берега любові. А ще – окреслює перспективи майбутніх досліджень, емоційно наснажених художньо-документальним фільмом «У всякого своя доля...», створеним до 90-річчя письменника в його рідному університеті. Цей фільм виконує важливу духотворну місію – зберігає пам'ять про Майстра й закликає майбутні покоління її берегти.

Свого часу влада найвищими відзнаками хотіла приурочити непокірного українця. Не змогла. Сьогодні ми тільки починаємо усвідомлювати феномен Олесей Гончара, його могутню й вразливу душу, глибоке бачення й розуміння наших одвічних проблем. Одна сторінка його власного життя пов'язана з нашим університетом. І це символічно. Це багато до чого нас зобов'язує. Це змушує нас задуматися над вічними, висловленими героєм роману «Собор» Миколою Баглаєм, проблемами: «Як бути справжнім? Як досконалитись? Як маєш повестись, щоб відчувати себе перед лицем всесвіту вінцем природи?... Нащадки прийдуть, спитають колись: ану, якими ви були? Що збудували? Що зруйнували? Чим ваш дух трепетав?..».

Н. ОЛІЙНИК,
професор кафедри
української літератури.

Олесей ГОНЧАР з дружиною Валентиною і донькою Людмилою біля Троїцького собору в Новомосковську. 1954 р.

Увєстивіюлі наукової бібліотеки ДНУ ім. О. Гончара.

НЕ ВКОЛІТЬСЯ ТРОЯНДАМИ ЛЮБОВІ!

• ЛІРИЧНИЙ ЕТЮД

*Принадлива троянда, та колюча,
Принадлива шипшина, та колка,
Принадливий горіх, та шкаралуца
На ньому неподатлива й гірка...*
Е. Спенсер.

Ісаєва Карина плакала гірко, невтішно... Тихе, ледь чутне ридання із аудиторії вихлюпнулося в коридор і заміліло, схвильовані подруги. Вони не розголювали про її безнадійне кохання. Мовчали й про те, як вона почала заїкатися, ледь не завалила зимову сесію... Сергій із фізтеху знав про це почуття до нього, не раз говорив, що в нього є дівчина і він її кохає. Карині ж було боляче, жаль свого першого кохання. Вона вважала себе красивішою. Не знала, що в коханні щасливіший той, хто любить, а не той кого люблять. Надіялась на приворожуючу синь іскристих очей. І справді, її сині озерця відбивались таким зачаровуючим сплеском у хлоп'ячих очах, що вони, ніяковіючи, намагались швидше пройти мимо...

Післялекційний втомливий день згасав. Крізь синювате скло пробивались останні промені призахідного сонця, і в їх мерехтінні, у вестибюлі, рельєфно виділялася сивочола фігура Максима Олексійовича, який на лекціях часом говорив, що ті, хто любить, можуть бути безсмертними, як Тахір і Зухра, Кете і Кото, Ромео і Джульєтта, Трістан і Ізольда, Галатея і Пігмаліон, Маруся і Грицько, Наталка і Петро, Мавка і Лукаш... Студенти любили його, справедливого і чуйного, ще й за ці поетичні краплини й імпровізації. Тому й вирішили звернутися до нього.

– Максиме Олексійовичу!

Там Карина плаче.

– Що трапилось? – схвильовано запитав він, готовий прийти на допомогу.

– Та, – ніяковіючи, першою сказала Віра, – вона безтямно закохалася у Сергія, а в нього ж є інша дівчина.

– Заспокойте її. Ви ж нам так багато говорили про інтимну лірику.

– А я пам'ятаю сказані вами рядки:

*Нету глаз твоих светлых
бездонней.
В них струится сиреневый
цвет,
А прохладных и добрых
ладоней,
Как твои, не бывало и нет,
– похвасталась своею чіпкою
пам'яттю Валентина.
– Та й я сам нічого не знаю. І
сам такий, як ви. Що ж я скажу?
– Ви можете.
– Будь ласка, розважте її.*

Коли Максим Олексійович в оточенні студенток зайшов в аудиторію, Карина піднялась їм назустріч. В очах її ще виднівся виплаканий сум, але із їх блакиті розсівалася довкруги новий відсвіт, лагідний і привітний, як небо після дощу. Карина нагадувала вмити грозою ромашку. Надійка кинулась і почала цілувати у тремтлячі вії, хтось гладив біляве волосся, що обрамляло миловидне обличчя. Всі говорили і чомусь усім було радісно і легко від пережитого Кариною болю. Забули й про Максима Олексійовича. Аж тоді згадали, як він, розхвильований перемогою Карини над самою собою, теплотою і силою

народжуваного почуття, що просипалася в ній і розквітало комусь невідомому і жадалому, промовив до них, а може, більше до себе:

*Є скрипки жаль і радість
стоголоса.*

*За даллю даль тріпоче
у блакить.*

*І є любов, що йде по тернах
боса,*

*Терпляча й горда,
не кричить – болить.*

*Вуштами спраглими
її благословлю:*

*Хай всі пісні у ній одній
зіллються!*

*Я їй вклонюсь і прошепчу:
«Люблю», –*

*І почуття в ній звуками
озвуться.*

Дівчата, задивлені у свої мрії і студентські турботи, слухали поезію і в ній, як здавалося, самих себе... А вечір за вікном вкривався густою синню.

– То тепер я вже й піду, – обізвася Максим Олексійович.

– Зачекайте нас, ми проведемо вас до трамваю.

– Там же – рукою подати – наш гуртожиток, – дзвінко вирвалося у Валентини. І коли Максим Олексійович відійшов, утаємничено повідомила:

– Ой, дівчата, послушайте, що я вам скажу! Ми чекали свого електричку, аж бачимо по перону з букетом білих троянд ходить, когось виглядає Мак (так студенти прозвали викладача). Думаю, що ж то буде. Коли це йде ота супермодниця, та красуня з телебачення, що в нас практику вела і обізвала нас розфарбованими ляльками. Згадали? От вона вже сідає у вагон, а Мак невміло дарує

троянди. Вона з погородю взяла їх, потримала мить, і, мабуть, роздумала, знов повернула якимсь недбалим стрімким жестом. А Мак вхопив їх і застиг, ще довго вслухався в цокіт прощальних коліс. А ми підбігли, обступили його. Я помітила, як із колоїтної ранки просочилася кров, то й запропонувала: «Дайте я укладу букет. Я колись торгувала трояндами.» А він узв'язав і пороздавав їх нам.

– Оце, справді, безнадійний романтик, – вихопилось у дівчат. – Доганяймо його.

Ботанічний сад поринав у сутінки. Віяв південний, теплий, лагідний вітер, озвучений весняним студентським сміхом. Не думалося про кризу. Вітер навіював щось кожному своє... Не зчулися, як показався трамвай.

– От ми вже вас і довели.

– Розкажіть ще нам щось красиве, душевне, – попросила Таня. – У нас завтра напружений день – самі семінари.

– Ну, хіба ось ці рядки:

*Я за любов терплю образу...
Немов колючки всіх троянд
З'єднали й вжалли одразу,
А я колючці кожній рад.*

Мимоволі студенти поринули у світ своїх мрій, у витворений власний безмежний простір і час. Як там можуть бути колючки, коли так струменить в жилах кров, легко дихається, в очах мерехтять вечірні вогні, свій біль перемагає Карина, Максіві болі – його справа. А в нас тільки радість, радість і... прихована любов.

І не знав Максим Олексійович, чи почули розвеселені студентки його застерезливі слова: не вколється трояндами любові!

Костянтин ДУБ.

КОНСУЛЬТУЄ ПСИХОЛОГ

УСЕ В НАС ВИЙДЕ!

Чи було у вас так: задумали ви нове діло, помріяли про щось хороше і відразу ж відступили: «Навряд чи я з цим справлюся»? Скільки планів, скільки хороших справ не було зроблено тільки через те, що виникли сумніви і страх... Але що поробити, якщо першими нападають у голову саме негативні думки?

Нічого дивного в тім, що напередодні важливих подій люди сумніваються і переживають. Наприклад, під час працевлаштування, ділових переговорів і інших значимих подій.

Проблема виникає тоді, коли хвилювання змушує відмовитися від намченого. Так

зникає черговий шанс змінити життя на краще. Людина, яка не може реалізувати свої бажання, втрачає впевненість у свої сили, її самооцінка знижується до критичної позначки, і все – коло замкнулося. Якщо ви не раз стикалися з такою проблемою і хочете змінити ситуацію на краще, скористайтеся нашими порадами.

• Зменшити негативне налаштування можна, знизивши значимість події, яка повинна відбутися. Поставте собі запитання: «Що станеться, якщо в мене це не вийде?» Напевно нічого страшного – світ, як і раніше, не зрушить із місця. Зате, якщо спробуєте, точно знатимете свої сили й можливості.

• Переключитися на позитив дозволить підрахунок ймовірних бонусів: «Що буде хорошего, якщо я зроблю оце?» Відмовтеся від фрази «якщо я зроблю» і замініть її на «коли я зроблю». Таке формулювання дасть додаткову мотивацію до виконання завдання.

• Розпочніть із малого. Побачивши свою мету, не забувайте, що шлях до неї складається із маленьких кроків і виконання проміжних завдань. Наприклад, якщо ви хочете успішно захистити диплом, а у вас немає досвіду публічних виступів, використовуйте будь-яку можливість виступити перед людьми: серед знайомих, на семінарах,

на різних університетських заходах.

• Робіть пробні кроки якомога раніше. Наприклад, через хвилювання ви відкладаєте проходження співбесіди у фірмі, яка вас цікавить, сходіть в іншу, яка для вас менш значима. Чим би не закінчилася ця зустріч, ви отримаєте необхідний досвід.

• Тренуйте позитивне мислення. Щодня знаходьте і записуйте у блокнот п'ять хороших подій, які відбулися з вами. Що принесло вам радість? Що зробило вас щасливими? Пам'ятайте: де перебуває ваша увага, там і концентрується енергія. Навчивши себе мислити позитивно, ви підвищите самооцінку і впевненість в собі, а це означає, що успіх прийде до вас обов'язково!

І. ГОРГУЛЬ,
провідний психолог
соціально-психологічної
служби.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГолошує конкурс на заміщення ВАКАНТНИХ ПОСАД:

молодшого наукового співробітника НДЛ біохімії НДІ біології (д/б теми 1-278-13) – 1 штатна одиниця (повна ставка)
(вища освіта, досвід роботи за фахом не менше 3 років (після закінчення аспірантури – без пред'явлення вимог до стажу роботи), наукові праці в галузі біології, вільне володіння державною мовою України), викладача кафедри образотворчого мистецтва та дизайну факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства – 1 штатна одиниця (повна ставка)
(освітньо-кваліфікаційний рівень магістра, наявність статей у університетських збірниках, вільне володіння державною та англійською мовами) (документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня

від дня опублікування оголошення в засобах масової інформації).

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок за фахом не менше 3 років, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестата державного наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус №1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ТОРТИ БЕЗ ВИПІКАННЯ

Торт «Поліно»

800 г печива (сухе не підійде),
250 г масла,
1 банка згущеного молока,
4-5 ст. л. какао-порошка,
1 склянка ядер грецьких горіхів (замість горіхів можна ізюм без кісточок).
Печиво подрібнити на дрібні шматочки,

покласти в миску, змішати з горіхами. Окремо в каструльці розтопити масло, додати згущене молоко і какао, постійно помішуючи, довести до кипіння. Залити печиво з горіхами гарячим какао, все добре перемішати і гарячим викласти в поліетиленовий пакет. Надати йому форму «поліна», перев'язати ниткою і покласти в морозилку. Через 2 години торт готовий.

Яблучний торт «Поспішаю»

Півкілограма яблук,
1 пачка печива (250 г),
50 г ізіюму,
100 г грецьких горіхів,
30 г цукру,
300 г вершків,

цедра 1-2 лимонів або кориця.
Почистити яблука і натерти їх на крупній тертушці. Натерті яблука змішати з товченим печивом, ізіюмом та іншими продуктами. Викласти в форму для торта, зверху покрити збитими вершками.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ

загублену залікову книжку №91429, видану Дніпропетровським національним університетом імені Олеса Гончара на ім'я Василенка Віталія Валентиновича.

Редакція приймає в газету матеріали, надруковані на комп'ютері 14 келлем обсягом не більше сторінок півтори А4, відредаговані, вчитані й підписані автором власноруч.

Передплачайте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ОБЛАСТІ

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. Редактор Т. А. СОБКА
Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.
Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.
Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються.
Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.
Редакція газети не уточнює дату виходу наступного номера газети. Претензії до публікації приймаються протягом місяця.
При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.
Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 72, кім. 204. Тел. 374-98-21.
Поштова скринька – біля редакції. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua
Зам.477. Тираж 1600. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ТОВ «Книга», м. Дніпропетровськ, вул. Автотранспортна, 23. Індекс 40448.